

Promo-LEX: Ultimele observări din turul II al Alegerilor Locale Generale 2015

Ora 19:00, 28 iunie 2015 // Chișinău

Până la ora 19.00, observatorii Promo-LEX au înregistrat mai multe cazuri îngrijorătoare de încălcare a procesului electoral. Printre acestea sunt: coruperea alegătorilor, scoaterea buletinului de vot din secția de votare, încălcarea principiului votului secret, votarea ilegală, votarea în baza documentelor necorespunzătoare și intimidarea observatorilor Asociației.

Datele prezentate au fost colectate de la 186 observatori care monitorizează procesul electoral pe întreg teritoriul țării prin intermediul a 93 echipe mobile, precum și de la 320 de observatori prezenți în toate secțiile de votare din mun. Chișinău și Comrat. În continuare vă propunem un rezumat al acestora.

Asigurarea infrastructurii SV în ziua votării

Conform rapoartelor observatorilor Promo-LEX au fost identificate 18 SV problematice:

- lipsa safeurilor (SV 18, s. Andrușul de Jos, r. Cahul; SV 55, s. Pervomaiscoe, r. Hâncești; SV 18, s. Chircăieștii Noi, SV 19, s. Baurci, SV 35, s. Pervomaisc, r. Căușeni; SV 49, s. Lugovoe, r. Soroca; SV 37, s. Poiana, r. Edineț; SV 3, or. Sângerei (din această cauză, buletinele de vot sunt păstrate în locuri necorespunzătoare și încăperi din afara SV);
- amplasarea cabinelor, astfel încât se poate vedea opțiunea de vot al alegătorilor (SV 1, 8, 9, or. Căușeni; SV 10, or. Căinari, r. Căușeni; SV 68, s.

- Slobozia Varancău, r. Soroca);
- inaccessibilitatea SV pentru persoanele cu dizabilități locomotorii (SV 10, s. Rassvet, r. Strășeni; SV 56, s. Piatra, r. Orhei);
 - deficiențe de funcționare a laptopului operatorilor Registrului de Stat al Alegătorilor (RSA) (SV 53, s. Suvorovca, r. Fălești);
 - prezența doar a unui operator în secția de votare (SV 40, s. Găvănoasa r. Cahul);
 - probleme de conexiune la internet (SV 284, s. Bubuieci, mun. Chișinău);
 - deteriorarea sigiliului urnei de vot (în SV 304, s. Trușeni, mun. Chișinău).

Încălcări de procedură din partea membrilor BESV

La SV 31, s. Pelinia, r. Drochia, s-a constatat că un alt alegător a semnat din greșeală în locul unei alte persoane din lista electorală. Membrii BESV au modificat informația din secțiunea respectivă cu pixul corector și au permis alegătorului să voteze.

La SV 120, mun. Chișinău, urna mobilă a fost însoțită doar de către un membru BESV.

Votarea în baza documentelor necorespunzătoare

Observatorii Promo-LEX au raportat 3 cazuri de votare în baza documentelor necorespunzătoare:

- La SV 164 și 189, mun. Chișinău, un alegător a votat fără fișa de însoțire a buletinului de identitate;
- La SV 75, mun. Chișinău, un alegător a votat cu buletinul de identitate expirat.

Neaplicarea ștampilei „Alegeri Locale. 28.06.2015. Turul II” în fișa de însoțire a buletinului de identitate

La SV 189, mun. Chișinău, un alegător a votat fără aplicarea

ștampilei respective în fișa de însoțire a buletinului de identitate.

Votarea ilegală

Observatorii Promo-LEX au constatat 2 cazuri de votare ilegală în 2 SV. Astfel, în SV 47, s. Mingir, r. Hâncești și în SV 3, or. Briceni, a fost permisă votarea pe liste suplimentare pentru câte un alegător, care după 14.06.2015 și-au stabilit reședința în raza acestor SV.

Comercializarea băuturilor alcoolice

Au fost observate trei cazuri de comercializare a băuturilor alcoolice în nemijlocita apropiere de secțiile de votare (SV 26, s. Coșcalia, r. Căușeni; SV 70, s. Vertiujeni, r. Florești). De asemenea, în s. Baxani, r. Soroca, lângă magazinul din preajma SV 17 dormeau un grup de persoane aflate în stare de ebrietate.

Listele electorale

La SV 299, com. Stăuceni, mun. Chișinău, o familie a depistat alte 4 persoane străine care aveau viza de reședință în locuința acestora.

Agitație electorală în ziua votării

Observatorii Promo-LEX au depistat 5 cazuri de agitație electorală în ziua votării:

- La SV 19, s. Cairaclia, r. Taraclia, simpatizantul unui concurent electoral a stat timp de o ora în fața SV și a făcut agitație electorală. Președintelui BESV și polițistul au intervenit pentru a rezolva situația;

- La SV 58, s. Elizaveta, mun. Bălți, alegătorii care stăteau în rând la cabinele de vot, discutau intenționat despre opțiunile de vot;
- În Piața Marii Adunări Naționale din mun. Chișinău, în

cadrul unei manifestații pentru comemorarea zilei ocupației sovietice, simpatizantul unui concurent electoral ținea în mâini drapelul respectivului partid;

- La SV 147 și 253, or. Codru, mun. Chișinău, un deputat din parlamentul RM a vizitat SV și a discutat cu alegătorii.

Publicitate electorală în nemijlocita apropiere de SV

La SV 310, mun. Chișinău; SV 27, s. Copăceni, r. Sângerei; SV 43, s. Grigorăuca, r. Sângerei; SV 3, or Sângerei – în apropierea SV au fost depistate afișaje electorale.

Colectarea buletinelor de vot

La SV 9, s. Oxentea, r. Dubăsari, doi simpatizanți al unui concurent electoral au adunat fraudulos minim 3 buletine de identitate ale unor persoane în etate din localitate. Acestora li s-a spus că astfel ei vor avea posibilitatea să voteze la domiciliu.

Scoaterea buletinului de vot din secția de votare

Observatorii Promo-LEX au raportat 2 cazuri de scoatere a buletinelor de vot din incinta SV:

- La SV 56, s. Piatra, r. Orhei, 2 membri BESV au scos afară buletinele de vot pentru un alegător cu dizabilități locomotorii, iar acesta a votat afară cu suportul unui însoțitor care ulterior a introdus buletinele în urna de vot;
- La SV 2, or. Comrat, un alegător, căruia nu i s-a permis să voteze în baza „formei nr. 9”, care era expirată din 2014, a sustras un buletin de vot. După aceasta el a strigat numele unui concurent electoral și a fugit din SV. La intervenția poliției cetățeanul a fost reținut, iar buletinul de vot recuperat.

Încălcarea principiului votului secret

La SV 12, or. Comrat, un alegător a fotografiat buletinul de vot, iar un alt alegător a arătat tuturor buletinul său de vot. În ambele cazuri, buletinele au fost anulate și eliberate altele în loc.

La SV 46, s. Napadova, r. Florești, la ieșire din cabina de vot, un alegător a arătat celor prezenți buletinul de vot înainte de a-l arunca în urna de vot.

Transportarea organizată al alegătorilor

Observatorii Promo-LEX au depistat cazuri de transportare organizată a alegătorilor în 9 SV:

- la SV 3, or. Comrat, două automobile (nr. de înmatriculare KA 55 NPZ și GE AC 565) a transport fiecare de 3 ori câte 4 alegători;
- la SV 284, s. Bubuieci, mun. Chișinău, un automobil de marcă Škoda cu nr. de înmatriculare C QW 796 a transportat de 3 ori alegători;
- la SV 280 (min de 2 ori) și la SV 276 (o dată) s. Băcioi, mun. Chișinău, au fost transportați alegători cu un automobilul (nr. de înmatriculare K PW 244);
- la SV 11, or. Comrat, au fost transportați alegători cu automobilele: VAZ (nr. de înmatriculare GE GH 428) – de 2 ori câte 4 persoane; VAZ (nr. de înmatriculare C0 A0 201) – de 3 ori câte 3 persoane; maxi-taxi Mercedes (nr. de înmatriculare GE A0 877) – de 4 ori câte 5 persoane;
- la Secția de evidență și documentare a populației din or. Rezina un autoturism cu nr. de înmatriculare transnistrene P 551 CB, au fost aduși 4 cetățeni care locuiau în s. Ghiduleni, r. Rezina, pentru ași stabili viza de reședință în localitate, iar ulterior pentru a putea vota în s. Ghiduleni. Observatorii Promo-LEX au raportat că, transportarea alegătorilor a fost organizată de un candidat la funcția de primar;
- la SV 13, s. Frasin, r. Dondușeni, un automobil de marcă Ford Tranzit, de culoare albă, a transportat, la comanda

- unui concurent electoral, mai mulți alegători la SV;
- la SV 308, s. Ghidighici, mun. Chișinău, au fost transportați 15 alegători cu un autobuz cu nr. de înmatriculare H 2361 BH;
 - la SV 26, s. Coșcalia, r. Căușeni, un automobil de marcă Ford Mondeo (nr. de înmatriculare A 726 S0) a transportat simpatizanții unui concurent electoral.

□Prezența în incinta SV a persoanelor neautorizate

- La SV 11, or. Comrat, un cetățean necunoscut s-a aflat timp de o oră în SV, manifestându-se de mai multe ori violent. Poliția l-a forțat să plece.
- La SV 151, mun. Chișinău, un deputat în parlamentul RM, pe parcursul zilei, a intrat repetat în SV, fiind înregistrat ca deputat în registrul observatorilor.
- La SV 60, s. Ivanovca, r. Florești, polițistul de sector se afla în incinta secției de votare.
- În SV 16, s. Beștemac, r. Leova, procesul de votare este monitorizat de către observatorii a doi foști concurenți electorali.

Încălțări de procedură din partea observatorilor și reprezentanților cu drept de vot consultativ

La SV 58, s. Elizaveta, mun. Bălți, observatorul și reprezentantul unui concurent electoral (de profesie asistenți sociali) discutau cu alegătorii în etate.

Intimidarea observatorilor

La SV 26, s. Coșcalia, r. Căușeni, un automobil (nr. de înmatriculare CS AR 423) a urmărit în permanență echipa mobilă Promo-LEX. Din spusele unor localnici, automobilul aparținea unui concurent electoral.

Incidente

La SV 13, s. Cotova, r. Drochia, inscripția cu informația

despre SV a fost ruptă în dimineața zilei de vot.

La SV 308, s. Ghidighici, mun. Chișinău, un consilier local a adus 4 certificate medicale în baza cărora urmau să voteze unii cetățeni. La întrebarea unui locuitor privind motivul depunerii certificatelor medicale, acesta l-a agresat fizic. Cazul este investigat de poliție.

În SV 4, or. Comrat, un alegător a rupt buletinul de vot și a provocat un scandal în SV, în momentul în care a depistat în lista electorală prezența a 2 persoane cu viză de domiciliu la adresa acesteia. A fost chemată poliția, iar procesul de votare a fost întrerupt timp de 7 minute. Ulterior, un alt alegător a provocat un nou scandal pe același motiv.

În SV 10, s. Bocani, r. Fălești, observatorul din partea unui concurent electoral s-a aflat la intrare în secția de votare timp de o oră și interzicând accesul în SV a alegătorilor care nu trăiesc în sat, dar au viză de reședință în localitate. Incidentul a fost rezolvat după intervenția polițistul de sector.

Coruperea alegătorilor

La SV 35, s. Drăgușeni, r. Șoldănești, ruda unui concurent electoral i-a dat 100 de lei unui cetățean pentru ca acesta să-și poată achita datoriile la barul din localitate. Fiind chemat la fața locului, polițistul de sector a constatat acest fapt, însă nu a fost calificat drept caz de cumpărare de voturi.

La SV 26, s. Coșcalia, r. Căușeni, la 20 m de SV, în magazinul alimentar, se ofereau gratis băuturi alcoolice pentru cei care au votat.

Situația din s. Topala, r. Cimișlia

Circa 30 de persoane protestează în apropierea SV 44, s. Topala, r. Cimișlia pe motiv că, persoane străine ar încerca

să voteze în localitate, fiind indignați totodată de prezența unui număr mare de polițiști în localitate. În teren au fost prezenți reprezentanții forțelor de ordine: 5 persoane în uniformă de serviciu și 8 în civil. Fiind blocată de către protestatari, poliția încerca să asigure accesul liber în secția de votare, prin organizarea unui coridor la intrarea în SV pentru cei care urmau să voteze.

Până la ora 18:00, pe lista suplimentară, au votat 45 persoane. Toate aceste persoane nu sunt locuitori ai acestui sat, ci au viza de reședință înscrisă la sfârșitul lunii mai, începutul lunii iunie.

Președintele CECE II a stat timp de o oră și a vorbit cu protestatarii. La fel, au fost prezenți reprezentanții a trei partide care au candidați înscriși în funcția electorală.

BESV 44, s. Topala, a refuzat să înregistreze 5 contestații din partea unor concurenți electorali, acestea fiind direcționate către CECE II. Contestațiile vizau cazuri de votare cu buletinul expirat, votarea de către persoane fără viză de domiciliu sau reședință în localitate, încălcarea secretului votului de către membrii BESV.

Contestații

La SV 11, or. Comrat, au fost depuse 6 contestații (5 din dintre acestea fiind depuse împotriva unui concurent).

La CECEM, mun. Chișinău, au fost depuse două contestații de către un concurent electoral, prin care se cere excluderea unui membru din BESV 57, pe motiv că nu a atins majoratul, precum și a unui membru din CECE 1/1 din or. Codru, pe motiv de afinitate cu unul din concurenții electorali.

La SV 12, s. Cimișeni, r. Criuleni, au fost depuse 6 contestații. Primele 3 contestații depuse de către reprezentanții a două partide politice, pe motivul filmării procesului electoral de un jurnalist de la postul Euro TV.

Alte 3 contestații au fost depuse de către un concurent electoral pe motiv de transportare a alegătorilor și cumpărare a voturilor.

La CECE de nivelul II, r. Basarabeasca, au fost depuse două contestații de către doi concurenți electorali privind agitația electorală desfășurată în apropierea SV 5, or. Basarabeasca. În timp ce un concurent electoral îl acuză pe altul de agitație, cel din urmă infirmă acuzațiile și califică incidentul drept un caz de dezinformare.

PR negru

S-a constatat difuzarea pe rețele de socializare de către grupul „Moldova Yesterday” a unor secvențe din spoturile video produse de Asociația Promo-LEX, în cadrul Campaniei „IEȘI la VOT”. Secvențele preluate au fost utilizate în scopul promovării unui candidat la funcția de primar al mun. Chișinău în ziua alegerilor.

Mâine, 29 iunie, la ora 10:00, Asociația Promo-LEX va organiza următorul briefing de presă unde vor fi prezentate informații privind numărarea paralelă a voturilor în mun. Chișinău și Comrat.

Misiunea de Observare Promo-LEX se declară neutră și echidistantă față de concurenții electorali, nu este un organ de anchetă și nu își asumă obligația expresă de a proba constatările observatorilor.

Monitorizarea Alegerilor Generale Locale din 14 (28) iunie 2015 este desfășurată de către Asociația Promo-LEX în cadrul Programului de Monitorizare a Proceselor Democratice. Misiunea de Observare se încadrează în activitățile desfășurate de societatea civilă sub egida Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte.

Misiunea de Observare a Alegerilor Generale Locale din 14 (28) iunie 2015 este susținută financiar de către Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare (USAID) și Consiliul Europei și beneficiază de asistență tehnică din partea National Democratic Institute for International Affairs (NDI).

Opiniile exprimate în cadrul acestui comunicat aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

Pentru informații suplimentare, contactați: Simion Ciochină, Ofițer de comunicare al Misiunii de Observare a Alegerilor Locale Generale 2015, Tel: 0 (22) 49 26 84, GSM: (+373) 69 11 96 94, E-mail: simion.ciochina@promolex.md.